

2013 szeptember Ról-ról

Sándor Erzs: Nyolc perc közszolgálat (Nol Presszó, NolTV, Szemere Katalin–Perjéssy Gábor; nol.hu.)

Bár baráti szálak fűznek a Nol Presszóhoz, az elmúlt hónapokban mégis eldöntöttem, hogy írok róla, erre a készítője meghívott vendégnek. Vélhetően nem erre föl, hiszen nem sejtette, hogy egy ideje tendenciózusan nézem a nyolcperces darabokat, nemcsak passzióból. Mindegy. Megpróbálok hátrább lépni a baráti elfogultságból, feltételezem, hogy nem fog sikerülni. De törekedni akkor is lehet rá.

A századik webvideót forgatja le lassan Nol Presszó címen Szemere Katalin Perjéssy Gáborral, és helyezik el a nol.hu online felületre. A webvideó nagyon nem azonos a televíziós riport- vagy portréfilmmel. A legtutibb webvideó is lehet akár elmosódott, homályos is, mert nem a stúdiók megkövetelte tökély igényével készül. A webvideóban sosincs útban az élet, sosem takarják el vagy ki, hanem használják, és akár reflektálnak is rá. A webvideóban valódi az időjárás, és valódi a helyszín. Akkor is, ha konstruált. A többnyire nyolcperces miniinterjúkat, miniportrékat azzal az igénynyel találták föl a készítők, hogy az internet népe, legyen szíves, spendírozza meg magának és a kultúrának azt a néhány percet, ami csak egy kicsit több, mint a más hasonló internetes oldalakon megjelenő mozgóképes interjú szokott lenni. Az internetnek mára már hagyományai vannak: ami nem elég rövid és nem elég pörgős, arra a kutya se kattint, illetve ha mégis, már húzza is a tolokát, és az amúgy is alig néhány percet még tovább rövidítve nézi meg. Kivétel ez alól természetesen a horror és a cukiság, mert az nem tud olyan hosszú lenni, hogy bárki elunná. A Nol Presszót az első pillanattól komolyan vették a készítők, Szemere Katalin színházi-kulturális újságíró és a vele dolgozó videós, Perjéssy Gábor. Manapság, az összehazudott érettségik és diplomák világában Perjéssy kvalifikációját a filmjei minősége bizonyítja. Egy perc elég a Nol Presszó képi világából ahhoz, hogy a többit is meg akarjam nézni. Mellesleg a NolTV-hez tartozó webvideók közül is számosat Perjéssy készít, és a képre fogalmazott színvonaluk messze kiemeli őket az interneten elérhető és amúgy hivalkodó képi masszából.

A Nol Presszó angyalkája áldozatul esett Perjéssy túlfoglalkoztatásának. Sajnos. A Nol Presszó védjegye, a város fölött repülő tömzsi angyalka régebben vágóképként mindig keresztürepült a képernyőn, hogy a témaváltást jelezze. A presszóangyal egyébként Perjéssy Gáborné rajza, azt animálta a férj-operatőr – addig, amíg volt rá ideje. Az angyalka megmaradt márkajelnek, de ma már nem repkedi tele az interjút. Riportalanyként láthattam, hogyan dolgozik Perjéssy. A majdan nyolcperces végeredményhez két videokamerát használ, az egyiket

rögzíti, a másik a kezében van. Valami mesterséges fény is előkerült a táskájából, nem sok, éppen csak annyi, amennyi egy ilyen kézipoggyászban elférhet. A forgatás legalább egy órán át tartott. Mivel az interjúvoló és a videós együtt készül fel, a videósnak is lehetnek kérdései. Vannak is. Perjéssy nem csak fejben vág képet, hanem fejben szerkeszt is. Egy óra múltán bólint, voltaképp összébólint az interjúvolóval, mondván: megvan nekik. Az órás musztert Perjéssy vágja nyolcpercessé. Nyilván megbeszélik az irányokat, a fontosságokat, de mégis az ő érzékeire, józan eszére és képi fantáziájára van bízva mindaz, ami kikerül az oldalra. A Nol Presszó Perjéssynek köszönhetően jól azonosítható képi világgal bír. Öröm a szemnek. Idekívánkozik talán az a kis bulvárhír is, hogy Presser Gábor elkérte a Nol Presszótól a teljes, vágatlan nyersanyagot, és kitette a honlapjára. Ő tudja, miért.

Amikor a NolTV 2010-ben elindította ezt a presszós sorozatot, a két készítőre bízta a koncepciót. Szemere Katalin azt gondolta ki, azokkal fog beszélgetni, akiket kulturálisan, művészként, közéleti emberként érdekesnek tart. Jó esetben az újságíró így választ. Jó esetnek azt nevezem, amikor a szerkesztési koncepcióba nem szólnak bele fölülről, listákat lobogtatva azon személyekről, akik semmiképpen sem hívhatók be, és nem szólaltathatók meg képernyőn. Mivel ez a közszolgálati beszélgetős műsorokban ma már így van, a Nol Presszó megteremtheti azt a kulturális szabadságot, amelyet régebben máshol, a média nyilvánosságban élveztünk. Meg is teremti. László Zsolt a Nemzeti Színház meginterjúvolt színészeként történetesen a Nol Presszóban és Szemere Katalinnak mondta el, hogy ott fogja hagyni a Nemzeti Színházat, és ebben a nyolc percben beszélt arról is: megérti azt, akinek Beregszászról származván reggeltől estig fontos a magyarsága, de hadd legyen ez őneki, magyarországi születtként, pesti lakosként tök mindegy. Ezt a nyolc percet 2013 januárja óta mindezidáig 22 762-en látták, és fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a mindösszesen tíz kommentből négy elkötelezett és nyilván fizetett troll volt. Ennél többen akkor sem látták volna, ha történetesen a közmédia valamelyik csatornájában jelent volna meg, éjszaka, eldugva, eltüntetve mindenki szeme elől. László Zsolt megszólaltatása a Nemzeti „igazgatópályázatának” pillanatában valódi közszolgálati tett volt. Ezt kellett volna tennie a közmédiának is, de az ismert okok miatt nem tette. Messze elkerülte, hogy tegye. A Nol Presszó ismertségét és fontosságát mi sem bizonyítja jobban, mint hogy László Zsolt új színidirektora ebből a videóból tudta meg: a színész szabad lesz. Jelentkezett is nála a szerződéssel. Nem pletyka, a Népszabadság egy későbbi interjújában Cseri Péternek maga a frissen szerződött színész beszélt erről.

Közszolgálati ságnak nevezném azt a NolTV-s kisriportfilmet is, amely ugyan nem presszó, de nyilván a presszó színvonalának és Szemere Katalin újságírói tevékenységének köszönhető: Alföldi Róbert a Nemzeti Színház utolsó előadása után csak neki nyilatkozott. A webszerte fellehető videók tanúsága szerint mindenki mást elhajtott. Az oldal információi szerint 87 949-en látták augusztus közepéig a riportot, és az 58 kommentelő között csak egyetlenegy beékelődött, megszállott troll volt, akinek a mocskolódását az adminok rendre eltávolították. Nagyjából óránként.

A Nol Presszót a készítők menet közben tanulták ki, és ezért a kezdeti anyagok magukon viselték az újságíróból képiróvá válás mindenféle gyerekbetegségeit. Megküzdöttek a névvel, hiszen a presszó vélhetően presszót kíván, és egyből az első adás a Nemzeti Színház rémes belső kerengőjében készült. Úgy próbáltak meg úrrá lenni a helyzeten, hogy Szemere Katalin első kérdése az volt Csákányihoz: vajon melyik a kedvenc presszója? Innen szép nyerni, hümmögi ilyenkor barát és ellenség is. Aztán jöttek az elektronikus újságírás bárányhímlői és számárcöhögései. A mikrofonnal el kell érni önmagam száját és a velem szemben ülőét is. Egyáltalán jó-e, ha szemben ül, nem jobb-e, ha

áll? Az sem mutat jól a videón, ha az interjúvoló a mikrofonjával valósággal fölszögezi a falra az alanyát. Így, a saját kárukon és izzadásaikon át jutottak el a mindent megoldó mikroportig, a megfelelő helyszínek kiválasztásáig, ami tényleg többnyire presszó, de néha háztető, mint Háy János, (18 745 megnézés), vagy valami pszichedelikus romkocsmá, mint Zsótér Sándor (11 205) esetében. A kéthetenként frissülő interjúkra ugyanis képben és tartalomban is felkészülnek. Perjéssy Gábor a riportalanyhoz tartozó videorészleteket is felkutatja, akár egy néhány másodperces poén érdekében. A kezdeti, otthon gondosan eltervezett asszociációs érdeklődést felváltotta a valódi. Nem vagyok nagy híve az előre leírt kérdéseknek, egyebek között azért nem, mert ilyenkor az otthonról hozott jegyzetek elborítanak mindent, és éles helyzetben a legritkább esetben kerülnek elő; a riporter vadul keresi az előző nap remekül kitalált kérdését széthulló gondolatai és papírjai között. Szemere Katalin elég rutinos, hogy ne kerüljön ilyen helyzetbe, még akkor sem, ha szerintem, én látom rajta. A három éve tartó sorozaton egy ideje nem érzek semmiféle erőlködést. Megéri a láthatóan belefektetett rengeteg munka. Nyilván segített a helyzeten az is, hogy a leforgatott órák nyersanyagból kimaradt részek kitapostak maguknak egy interjúnyi helyet hol a printben, hol az online-on, és ezért a riporternek nem kell szigorúan tartania magát a saját koncepciójához, sem a magára mért idejéhez.

A Nol Presszó darabjai alapos felkészüléssel, nagy kíváncsisággal készített, álkérdések nélküli, valódi közéleti interjúk. Érdekesekek, informatívak, a közszolgálati média fogyatékosága okán hiánypótlók – és szépek. Olyanok, hogy a weben élők webszerte beszélnek róluk.

Nol Presszó, NolTV, **Szemere Katalin–Perjéssy Gábor**; nol.hu.

Tetszik 94 ember kedveli. Az ismerőseid közül te lehetsz az első.

Kapcsolódó írások:

1. **Sándor Erzsébet: Szíven szúrt közszolgálat – fikciós elemzés (Szíven szúrt ország, m1, 2009. szeptember 8. Rendező Kálomista Gábor.)** Szíven szúrt közszolgálat (fikciós elemzés) A fikciós dokumentumfilm olyan lehet,...
2. **Sándor Erzsébet: A csodafegyver (NolTV, 13+1, Szalay Tamás Lajos, 2012. június 5.)** Reflexből neki akartam ugrani Szalay Tamás Lajosnak, leírni róla, mennyire...
3. **Sándor Erzsébet: Sztársáv, minden hullámhosszon (Sztársáv, műsorvezető Gundel Takács Gábor, MTV, 2009. november 9.)** Minden hétköznap jelentkezik az MTV-n a Sztársáv című műsor, amely...
4. **Sándor Erzsébet: Irén, a nő (Psota a férfiak hálójában. RTL Klub, XXI. század. Szerkesztő Lázs Sándor. 2010. április 7.)** Az RTL Klub XXI. század című műsorának internetes önmeghatározása szerint...
5. **Sándor Erzsébet: Legyen ön is Vágóúr! (Legyen ön is milliomos! RTL Klub, hetente egyszer. Műsorvezető Friderikusz Sándor.)** Meg lehetne oldani szimplán is. Egy adást ki lehet bírni...

Cimkék: Sándor Erzsi